

Johdanto Export Factory for Bio - Forestry - hankkeeseen.

Export Factory - puualan pienille yrityksille tarkoitettu kansainvälistymisen hanke käynnistyy 2018 syksyllä

Pienissä puutuotealan yrityksissä on viimeisten vuosien aikana tapahtunut kehitystä, jossa on syntynyt uutta monimuotoista ja innovatiivista yritystoimintaa. Nuoria yrittäjiä on hakeutunut yritysten johtoon sukupolvenvaihdosten sekä uuden yritystoiminnan myötä. Kotimaan markkinoilla perinteisesti toimivien yritysten kasvumahdollisuudet ovat pian käytetty ja ainoa laajentumisen ja kasvun tie on usein kasvattaa markkinoita viennin kautta kansainvälistymällä. Uuden sukupolven yrittäjillä on aikaisempaa paremmat lähtökohdat paremman koulutuksen sekä kielitaidon pohjalta. Hyvistä lähtökohdista huolimatta pienten yritysten henkilö – ja osaamisen resurssit ovat rajalliset ja tukea tarvitaan vientitoiminnan aloittamiseen liittyvien käytännön esteiden ylittämiseen vientitoiminnan käynnistämiseksi.

Vientikiihdyttämö

Export Factory For Bio - Forestry - hanke toteutetaan Suomen metsäkeskuksen (SMK) hallinnoimana yhteistyöhankeena. Hankkeen tarkoituksena on koota osajia yritysten ympärille koottavaan EXPORT FACTORY - vientitoiminnan kiihdyttämöön, joka auttaa yrityksiä kansainvälistymään. Tavoitteena on tuottaa yrityksille merkittävää tietoa ja osaamisen lisäystä yritysten oman toiminnan, uusien tai parannettujen tuotteiden, prosessien tai palveluiden kehittämiseksi tavoitteena yritysten kansainvälistyminen ja myöhemmin vientitoiminnan aloittaminen.

Hankkeessa tämä tieto jaetaan toimintaan osallistuvien yritysten kanssa ja sovitetaan se yhdessä liiketoiminnan tarpeisiin. Uusi tieto ja välineet parantavat yritysten kilpailukykyä sekä koti- että vientimarkkinoilla.



Kuva 1. Puun käyttö kaikessa kaupunkirakentamisessa lisääntyy voimakkaasti. Rakennusten lisäksi myös ulkoalueiden rakentamisessa voidaan hyödyntää puun hyviä ominaisuuksia. Hiilen sijoittaminen puun käyttöön on aina satsaus ympäristön puolesta.

EXPORT FACTORY - mallissa

haetaan lähtökohtaisesti valtakunnan alueelta n. 100 puutuotteiden valmistajien kasvupotentiaaliltaan (tuotteiden ja talouden osalta) kansainvälistymiseen valmista puuta monipuolisesti hyödyntäviä ja näiden yritysten toimintaan kiinteästi liittyviä tuotannon ja palvelualan yrityksiä. Yritykset toteuttavat hankeverkoston asiantuntijoiden avustuksella käytännön 2 askelta kohti kansainvälistymistä ja vientiä.

Ensimmäisen askeleen aikana kartoitetaan yrityksen lähtötilanne ja valmiudet sekä sitoutetaan yritykset jatkotoimintaan. Kehittämiskartoituksessa etsitään yrityksen vahvuudet ja heikkoudet

vientiä ajatellen ja laaditaan toimintasuunnitelma, kuinka hyödynnetään vahvuudet ja parannetaan heikkoja toimintoja.

Toisen askeleen aikana mukaan yritysten avuksi tulevat tuotteen / tuoteryhmän tai palvelujen vienti - ja kansainvälistymisen asiantuntijat, jotka tuntevat tuotteiden markkinat ja markkina alueen erityispiirteet ja myös pystyvät omilla kontakteillaan avaamaan yhteyksiä valituille alueille.

Hankkeessa hyödynnetään ja jatketaan niitä hyviä käytäntöjä ja tuloksia, joita on saavutettu Metsäkeskuksen hallinnoiman valtakunnallisen RakPuuCe – hankkeen sekä ylimaakunnallisen Tutkimuksesta kilpailukykyä puutuotealle (TutKi) - hankkeen tuloksina. Näistä hankkeista saadun kokemuksen ja yrityspalautteen perusteella tiedetään, että erityisesti yritysten konkreettista kehittämistä palveleville hankkeille on tarvetta. Export Factory for Bio - Forestry - hankkeen tavoitteena on koota valtakunnan alueelta laaja metsäbiotalouden yhteistyö - ja osaajaverkosto palvelemaan yritysten kansainvälistymisen tarpeita ja juosta kasaan yritysryhmiä toteuttamaan yritysten vientitoiminnan käynnistämistä käytännössä.



Kuva 2. Suomessa kasvaa maailman parasta mäntyä, jolla on kysyntää korkean jalostusasteen tuotteiksi Euroopassa ja Aasiassa. Männyn sydänpuu on lujaa ja biologisesti kestävä. Sitä voidaan hyödyntää kaikessa rakentamisessa.

Jalostetut puutuotteet vientiin

Puutuotealan merkittävin vientituote on ollut aina sahatavara. Sahatavaran merkitys puutuotteiden viennin veturina tulee jatkossakin olemaan merkittävä. Puutuoteteollisuuden kehittämisen kannalta on kuitenkin tärkeää, että kotimarkkinoilla kilpaileville uusille jalostetuille rakentamisen komponenteille ja kokonaisille rakennusprojekteille löytyisi vientimarkkinoita. Olisiko yhteistyö esim. paikallisten rakentajien, rakennusyritysten kanssa tie viennin avautumiseen? Meillä on hyviä esimerkkejä hirsitalovalmistajien yhteistyöstä eurooppalaisten paikallisten rakennusliikkeiden kanssa, joilla on tieto ja osaaminen markkinoista ja suomalaisella partnerilla on tieto ja osaaminen raaka-aineesta ja tuotannosta. Samaa toimintatapaa voidaan soveltaa myös muualla kehittyvissä talouksissa ja muiden puutuotteiden kanssa. Meillä on laadukasta puuta ja osaamista sen jalostamiseen. Kotimarkkinat ovat rajallinen pelikenttä puutuotealan yrityksille, siksi liittoutumien on järkevää yli rajojen.

Export Factory -hankkeen toiminta tukee globaalisti biomateriaalien kestäväää käyttöä, resurssitehokkuutta, uusien korkean lisäarvon tuotteiden tuotantoa ja markkinointia. Hanke on ajankohtainen biotalouden edistämisen ja volyymin kasvattamisen kannalta. Puun jalostus ja siihen liittyvät sivutuotevirrat muodostavat biotalouden kovan ytimen kaikilla kansantalouden ja ympäristövaikutusten mittareilla arvioitaessa.

Päähahde Euroopassa ja Kiinassa

Hankkeessa mukana olevat markkina alueet jaetaan 1. Eurooppa 2. Aasia 3. Lähi – Itä. Toisen askeleen aikana yrityksen johto ja asiantuntijat käyvät läpi sopivat yhteydet ja tekevät suunnitelman neuvottelujen avaamiseksi valituille alueilla ja kontakteihin. Toisen vaiheen aikana tehdään markkina – alueille pienryhmän vientistarttimatkoja ja kontaktoidaan toimialan yrityksiä ja sidosryhmiä. Hanke tarjoaa yrityksille valmiita asiakaskontakteja markkina-alueilta ja on mukana avustamassa yritystä vientistarttien avaamisessa.

Toiminta-alue valtakunnallinen

Hanke toteutetaan 2 v kestäväenä valtakunnallisena hankkeena 9.2018 - 12.2020.

Hankkeen kohderyhmänä ja hyödynsaajana ovat laajasti metsäbiotalouden pienet yritykset.

Metsäbiotaloudella tarkoitetaan hankeideassa sitä osaa biotaloudesta, joka käyttää uusiutuvista luonnonvaroista metsäbiomassaa (runkopuu, kannot, hakkuutähteet, puun kuori) tai metsäbiomassaan perustuvia teollisia sivuvirtoja. Käytännössä kaikki puutuotealan yritykset ovat tervetulleita mukaan hankkeen toimintaan. Hankkeelle palkataan projektipäällikön lisäksi kaksi kansainvälistymisen asiantuntijaa. Lisäksi hankkeen tukena on ostopalveluna hankittavaa asiantuntemusta.

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma (2018 - 2020)

Kustannusarvio:

Palkat ja sivukulut	169 100 €
Palkkiot	
Vuokrat	
Ostopalvelut	117 402,25 €
Muut välittömät kulut	
Flat rate 24 %	40 584 €
Yhteensä:	327 086,25 €

Rahoitussuunnitelma:

ELY – keskus (80 %)	261 669 €
<u>Yritykset (20 %)</u>	<u>65 417,25 €</u>
Yhteensä:	327 086,25 €

Lisätietoja hankkeesta voi kysellä Jouni Silvast; jouni.silvast@metsakeskus.fi tai 050 -3001786.

Jouni Silvast 20.7.2018